

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Zápis o části státní závěrečné zkoušky Obhajoba diplomové práce

Akademický rok: 2023/2024

Jméno a příjmení studenta: Jan Dubecký
Identifikační číslo studenta: 47054787

Typ studijního programu: navazující magisterský
Studijní program: Východoevropská studia
ID studia: 715776

Název práce: Komparace role prezidenta v ústavním vývoji Běloruska a Ukrajiny během 90. let a na počátku nového tisíciletí
Pracoviště práce: Ústav východoevropských studií (21-UVES)
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Vedoucí práce: PhDr. Marek Příhoda, Ph.D.
Oponent(i): PhDr. Stanislav Tumis, M.A., Ph.D.
Datum obhajoby: 27.05.2024 **Místo obhajoby:** Praha
Termín: řádný

Průběh zkoušky: Začátek: 10:01

Kandidát představil svou práci.
Vedoucí práce přečetl svůj posudek.
Oponent představil svůj posudek.
Kandidát reagoval na oba posudky: konstatoval, že dvojce voleb na Ukrajině zmíněných na s. 48 se liší, bylo však slíbeno zrovnoprávnění ruštiny jako státního jazyka, což nebylo splněno. Co se týká "syndromu metropole", tak tam hraje úlohu aspekt geopolitický. Kandidát hledal střední cestu, aby nevznikla práce čistě popisná nebo právnícká, proto omezil práci s přímým zdrojem, ústavami. Navíc zrovna v Bělorusku, samotná ústava nehraje takovou úlohu - praktická politika se nevyznačuje respektem k ústavě (Lukašenko). Zajímavější jsou výsledky než text ústavy. Na Ukrajině se instituce vytvářejí, jsou slabé, nevyvinuté, sovětské dědictví funguje dál. Běloruský parlament byl slabý, nevyvinuty byly i opoziční struktury. Opozice byla rozhádaná. Na Ukrajině fungovala v první polovině 90. let ještě sovětská ústava. Také se obcházela (Kučma). Mocenský konflikt mezi parlamentem a prezidentem také vedl k tomu, že nová ústava byla přijata velmi pozdě. Parlament dokázal prezidentovi oponovat, na rozdíl od Běloruska. Srovnání těchto dvou států byla vybrána, protože právě taková tradice srovnání není ("vyplnění bílého místa"). Navíc je tam ten výrazný rozdíl dnes. Dr. Tumis doplňuje, že Ukrajina měla instituce v 90. letech měla výrazně slabé. Pobaltí šlo úplně jinou cestou. Kandidát uvádí, že se to týká jiných faktorů, např. identity. Tam se Bělorusko výrazně liší od Pobaltí, ale i od Ukrajiny. Dr. Příhoda zdůrazňuje, že to částečně v práci je. Mohlo by se to rozpracovat. Navíc je to částečně v předchozí bakalářské práci kandidáta o ukrajinské ústavě.

Diskuse: Dr. Příhoda zdůraznil, že v práci je vnímána i společnost, nejen právní texty nebo politika. Dr. Tumis se zeptal na možnost publikaci práce a zda bude pokračovat s prací. Kandidát představuje plán doktorského studia "Germanoslavistika", kde chce analyzovat sociální síť. DP by rád vydal i knižně. Dr. Tumis to podporuje, téma BP by se dalo integrovat. Dr. Knoll se zeptal, zda ústavněprávní vývoj obou zemí na sebe navazoval. Kandidát odpověděl, že běloruská a ukrajinská společnost jsou protikladné póly. Nemyslí si, že ústavněprávní systémy na sebe reagovaly. Také to není možné, společnosti jsou příliš různé. Lukašenko komentoval situaci na Ukrajině až agresivně. Byť byly i protichůdné fáze. Dr. Příhoda vyzvedl jeden fenomén, totiž že Lukašenko byl dlouhodobě na Ukrajině populární. Byl pochopen jako "dobrý hospodář", na rozdíl od "vlastního chaosu" (na Ukrajině). Dr. Kosáková se zeptá na rozlišování "západního" a "východního" modelu v úvodu. Kandidát odpověděl, že s tím rozlišováním právě nesouhlasí, v práci to kritizuje. V 90. letech sice bylo nějaké vzhlížení, ale "západní" a "východní" model neexistuje. Kandidát by na to nepřistoupil. On používal "šest kritérií vlády" podle své metodiky. Z toho vyjde Lukašenkův režim jako autoritářský se sklonem až k diktatuře. Ukrajina je "defektní demokracie" v té době. Dr. Stranz-Nikitina se zeptala na pojem "sultanismus". Kandidát vysvětluje původ pojmu je to citát. On ho kritizuje, protože autor nezohledňuje sociální a ekonomické faktory.

Komise pom poradě shodla na hodnocení "výborně".

Konec: 10:50

Klasifikace obhajoby: výborně (1)

Předseda komise: Giger Markus, PD Dr. phil., mimořádný profesor Univerzity Karlovy .....

Členové komise: Knoll Vladislav, Mgr., Ph.D. ....

Kosáková Hana, Mgr., Ph.D. ....

Příhoda Marek, PhDr., Ph.D. ....

Stranz-Nikitina Veronika, Mgr., Ph.D. ....

Byl/a jsem seznámen/a s protokolem:.....